

PEES

PROJECTE EDUCATIU D'EMPREDORIA SOCIAL

Nom de l'estudiant: JOSEP PURTÍ GONZÀLEZ

Nom del tutor/a: MÀRIAN BUIL FABRE

Data: 10 novembre 2017

MEMÒRIA DEL TREBALL FINAL DE POSTGRAU

**Curs: POSTGRAU EN GESTIÓ DE COOPERATIVES I EMPRESES
D'ECONOMIA SOCIAL**

-

Índex

Resum	5
Introducció	6
1. Introducció. PEES. (projecte educatiu d'emprenedoria social)	6
1.1. Projecte d'emprenedoria social a les aules	6
1.2. Metodologia	7
1.3. Hipòtesis	8
2. Anàlisi inicial. justificació	8
2.1. Informe gem2016, informe executiu catalunya 2016, global entrepreneurship monitor.	9
2.2. Mercat actual de l'emprenedoria social	10
2.3. Currículum oficial en matèria d'emprenedoria	13
2.4. Les experiències pedagògiques en el mercat actual de l'emprenedoria social	15
2.4.1. Ashoka. escoles changemaker	15
2.4.2. JES "jóvenes emprendedores sociales	16
2.4.3. Projecte carlos escola de mataró	18
2.4.4. Projecte cooperatives d'alumnes	20
2.5. Contactes personals realitzats	20
3. PEES (Projecte Educatiu Emprendoria Social)	23
3.1. Fonts del projecte PEES	23
3.2. Objectius projecte PEES	24

3.3. Etapes del projecte PEES	24
3.3.1. fase de sensibilització	24
3.3.2. fase de recerca	26
3.3.3. fase posada en comú	27
3.3.4. fase desenvolupament idea i materialització	29
3.3.5. fase presentació final	34
Conclusions	37
Valoració i agraïments	39
Referències bibliogràfiques	40
Annexos	43

Resum

Creació d'un projecte educatiu d'emprenedoria social. A partir de l'anàlisi de la situació actual del mercat de l'emprenedoria i concretant en l'emprenedoria social, l'anàlisi dels premis i reconeixements existents, l'anàlisi del currículum docent a nivell de cicles formatius i batxillerat, l'anàlisi d'experiències actuals i la realització d'entrevistes amb actors i organitzacions involucrades en el tema, es procedeix a validar 2 hipòtesis: "la formació en emprenedoria social a les aules catalanes és escassa" i "la programació oficial docent és poc concreta en emprenedoria social". Un cop analitzada la situació, es procedeix a detallar el projecte PEES. Projecte per fomentar l'emprenedoria social a les aules, fer conèixer les necessitats de l'entorn més immediat utilitzant la tecnologia i el treball entre diferents centres educatius.

Resumen

Creación de un proyecto educativo de emprenedoria social. A partir del análisis de la situación actual del mercado de la emprenedoria y concretando en el emprendimiento social, el análisis de los premios y reconocimientos existentes, el análisis del currículum docente a nivel de ciclos formativos y bachillerato, el análisis de experiencias actuales y la realización de entrevistas con actores y organizaciones involucradas en el tema, se procede a validar 2 hipótesis: "la formación en emprendimiento social en las aulas catalanas es escasa" y "la programación oficial docente es poco concreta en emprenedoria social ". Una vez analizada la situación, se procede a detallar el proyecto PEES. Proyecto para fomentar la iniciativa social en las aulas, hacer conocer las necesidades del entorno más inmediato utilizando la tecnología y el trabajo entre diferentes centros educativos.

Abstract

Creation of an educational project for social entrepreneurship. Based on the analysis of the current situation of the entrepreneurship market and specifying in the social entrepreneurship, the analysis of the existing prizes and recognitions, the analysis of the educational curriculum at the level of training cycles and baccalaureate, the analysis of current experiences and the realization of interviews with actors and organizations involved in the subject, we proceed to validate 2 hypotheses: "social entrepreneurship training in Catalan classrooms is scarce" and "the official teaching program is not concrete in entrepreneurship social ". Once the situation is analyzed, the PEES project is detailed. A project to promote social entrepreneurship in classrooms, make known the needs of the immediate environment using technology and work among different educational centers.

1 INTRODUCCIÓ. PEES. (PROJECTE EDUCATIU D'EMPREDORIA SOCIAL)

La finalitat de l'estudi és introduir un projecte educatiu, a nivell de formació professional de grau mig i grau superior així com a nivell de batxillerat, sobre l'empredoria social.

Mitjançant el desplegament del projecte es potenciaran les habilitats personals dels nostres joves perquè puguin pensar iniciatives que produeixin canvis positius en el seu entorn. Amb la finalitat última de posar-les en pràctica..

1.1 PROJECTE D'EMPREDORIA SOCIAL A LES AULES

PEES és un projecte educatiu que neix amb la idea de donar a conèixer la realitat de l'entorn més proper als alumnes i que aquest puguin donar solucions a partir de l'economia social.

També serà un altre dels objectius, el donar a conèixer altres formes de caràcter mercantil d'associar-se per crear activitat al marge de les formes capitalistes més utilitzades.

Tots aquest objectius caldrà vincular-los amb l'ús de les tecnologies que tenim a l'abast.

La forma de treballar ha de ser global, és a dir cada grup classe treballarà des del seu centre però connectat amb tots els altres centres participants.

OBJECTIUS

- DONAR A **CONÈIXER L'ENTORN MÉS PROPER** I LA SEVA REALITAT
- POTENCIAR LA **CREACIÓ D'EMPRESSES I PROJECTES** D'ECONOMIA SOCIAL
- POTENCIAR I **UTILITZAR LES NOVES TECNOLOGIES** EN EL PROCÉS
- COL·LABORACIÓ ENTRE CENTRES, **TREBALL EN EQUIP**

1.2 METODOLOGIA

La metodologia utilitzada en la realització del treball serà la recerca bibliogràfica i telemàtica de la figura actual de l'emprededor dins del moment econòmic i

social actual. Es procedirà també a l'estudi i recompte de premis i guardons existents actualment per avaluar la notorietat del tema..

Tot seguit es farà una recerca de les experiències que actualment són més representatives en quant a la formació i la docència dels alumnes en matèria d'emprenedoria social.

També es farà una recerca de curriculumms existents en formació reglada sobre l'emprenedoria i l'emprenedor..

Es realitzaran ponències i reunions amb persones involucrades en el mon de l'emprenedoria social.

A continuació es relata el detall de la recerca amb dades i referències concretes.

1.3 HIPÒTESIS

Per poder iniciar la recerca de les fonts metodològiques i plantejar una situació inicial on poder justificar l'aparició de PEES, es fixarem una hipòtesi inicial que intentarem convalidar.

Les hipòtesis serien:

“LA FORMACIÓ EN EMPRENEDORIA SOCIAL A LES AULES CATALANES
ÉS ESCASSA”

“LA PROGRAMACIÓ OFICIAL DOCENT ÉS POC CONCRETA EN
EMPRENEDORIA SOCIAL”

Aquestes hipòtesis fixades amb caràcter genèric s'haurà de concretar en el moment de les conclusions i validar amb l'anàlisi de les dades obtingudes del mercat.

2 ANÀLISI INICIAL. JUSTIFICACIÓ

Per situar, justificar i donar rellevança al projecte cal fer menció a la lectura i anàlisi de l'informe GEM2016, INFORME EXECUTIU CATALUNYA 2016, Global Entrepreneurship Monitor.

En segon lloc fem una recerca i analitzem quina és la situació actual del mercat de l'emprenedoria social i ho lliguem amb les necessitats i la realitat del mercat docent.

Amb aquest doble anàlisi busquem aquells arguments que donaran força al projecte PEES i per trobar un nínxol de mercat per posicionar-nos i donar-nos visibilitat.

Les conclusions obtingudes ens ajudaran a justificar la creació del projecte PEES.

2.1 INFORME GEM2016, INFORME EXECUTIU CATALUNYA 2016, Global Entrepreneurship Monitor.

En primer lloc en centre, en la lectura i anàlisi de les dades presentades en l'Informe GEM2016.

En aquest ampli informe es detalla molta informació que un cop filtrada i tractada des de l'òptica de l'emprenedor i l'emprenedoria, podem extreure les següents conclusions

Remarquem alguns aspectes positius recollits en l'informe:

- La percepció que la societat té del fet que iniciar un negoci o ser emprenedor és una bona opció professional. L'any 2016, el percentatge se situa en el 57%.
- El percentatge de la població adulta catalana que opina que emprendre atorga estatus social i econòmic es manté estable respecte de l'any anterior (49% del total)
Així doncs segons l'informe, la iniciativa emprenedora està molt ben valorada, té un cert prestigi i un dona un estatus social alt poder crear la teva pròpia empresa o crear el teu propi lloc de treball.
- Com aspecte positiu es valora valoren els programes promoguts per organismes públics (5,19), la majoria dels quals són d'àmbit local i autonòmic.
Les persones enquestades valoren amb un aprovat totes les iniciatives de formació que poden rebre per part dels organismes públics.

Com aspectes negatius

- Es valora l'educació i formació emprenedora en l'etapa escolar (3,28); i les polítiques públiques: emprenedoria com a prioritat i suport a l'emprenedoria (3,79).
En aquest aspectes la valoració dels enquestats mostren unes mancances que cal solucionar. Podem observar que cal potenciar les polítiques de suport a l'emprenedoria i també la formació a nivell escolar.

Un cop fet aquest primer anàlisi veiem que hi ha unes mancances i volem

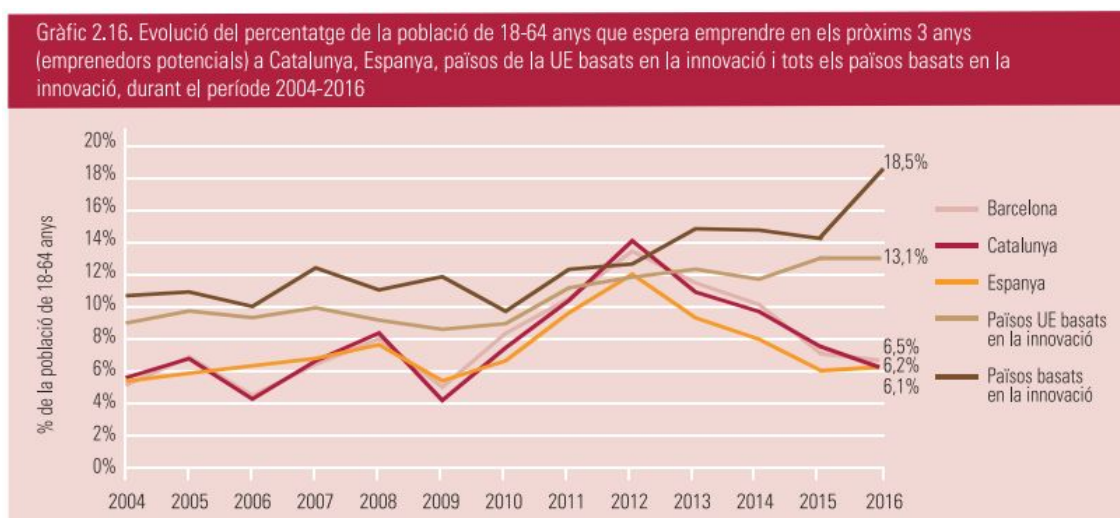

posar-hi solució.

Amb el projecte PEES aconseguirem des del món educatiu donar visibilitat a altres formes de solucionar problemes on tots guanyem de la mateixa forma, altres formes de desenvolupar un negoci i altres formes d'entendre els negocis des d'un punt de vista més social.

També aconseguirem potenciar els aspectes negatius de l'informe Gem 2016 on es parla de manca de formació a nivell escolar i falta d'implicació de les polítiques públiques en matèria d'emprenedoria.

Gràfic 1. Evolució del percentatge de la població entre 18-64 anys que espera emprendre en els pròxims 3 anys a Catalunya, Espanya i països U.E

Font: Informe GEM2016, INFORME EXECUTIU CATALUNYA 2016, Global Entrepreneurship Monitor

En el gràfic anterior veiem que l'emprenedoria potencial a Catalunya 6,2% i UE es troba en el 13,1%. Cal indicar que des del 2012 es produeix un descens continuat en aquest percentatge.

Seguint amb la lectura de l'informe GEM2016 podem definir el perfil de l'emprenedor.

- Edat mitjana dels emprenedors potencials i naixents és de 39 anys, i la dels nous emprenedors de 40 anys.
- El conjunt d'emprenedors catalans joves (18-34 anys) han augmentat considerablement durant el 2016. En aquest any es situen 9,5% del total d'emprenedors.
- Respecte de la situació laboral prèvia a involucrar-se en activitats emprenedores, és important indicar que el pes dels emprenedors en fase inicial que estaven prèviament desocupats.
- El emprenedors amb nivell de formació de formació professional de segon grau, grau o post grau representen el 53,5% del total

d'emprenedors. Tot i que el 2016 aquest percentatge baixi 5 punts percentuals.

- S'observa una lleugera millora en les condicions de l'entorn per emprendre.

Segons l'anàlisi de les dades anteriors veiem que l'emprenedor és un jove (menor de 40 anys), prèviament desocupat, amb estudis i que està en un entorn favorable.

Donada aquesta fotografia amb el PEES augmentarem la base de coneixement dels joves i potenciarem la materialització de nous projectes empresarial amb un caire social.

2.2 MERCAT ACTUAL DE L'EMPREDORIA SOCIAL

En segon lloc cerquem informació actual sobre l'empredoria social. En aquest sentit podem trobar una definició:

“El terme empredoria social s'utilitzà per primera vegada a la literatura anglosaxona sobre el canvi social entre els anys 60 i 70, si bé no va tenir reconeixement internacional fins a mitjans dels anys 80 amb l'impuls de l'organització Ashoka, una de les referents en l'acompanyament de l'empredoria social arreu del món, que després ha estat seguida per moltes altres. Parlem d'una corrent empredora formada per persones que tenen inquietuds davant de nous reptes socials i que proposen solucions innovadores per a resoldre'ls. Utilitzen estratègies empresarials per a organitzar, crear i administrar organitzacions orientades al canvi social, conciliant l'enfocament econòmic amb els reptes socials i ambientals que aborden; mesuren el seu retorn en termes de capital social”¹

De la definició anterior podem extreure elements importants del concepte d'empredoria social que lliguem i s'identifiquen el projecte PEES:

- Persones empredores amb inquietuds davant nous reptes socials.
- Persones empredores que proposen solucions innovadores.
- Persones empredores que utilitzen estratègies empresarials per provocar un canvi social.

Aquest perfil de persones són les que volem aconseguir amb l'aplicació del projecte PEES.

---

¹ Generalitat de Catalunya. *Programa marc de l'empredoria social a Catalunya*. Disponible a: <<http://www.empredoriasocial.cat/>>. [Consulta 29 de setembre de 2017].

Seguint amb l'anàlisi recollim informació sobre reconeixements que es poden trobar en forma de premis i distincions.

Cada vegada més en el mercat apareixen premis i reconeixements de caràcter empresarial on el que es valora es el projecte i la seva viabilitat econòmica.

Alguns exemples de premis empresarials:

- Premis Pimec.
- Premis Cecot.
- Premis Ajuntaments catalans iniciativa emprenedora.
- Premi emprenedor formació professional de Catalunya.
- Premi jove empresari AJEC.
- Premis Delta a les Millors Iniciatives Empresarials 2017, Innobaix.
- Premis i guardons Acció.
- Premis Cambra de Terrassa.

També hi ha reconeixements a treballs d'emprenedoria social, alguns exemples de premis de projectes d'economia social:

- Social Business City Barcelona inicia la 2a edició del Laboratori de Co-creació d'Empreses Socials.
- Els premis "la Caixa" a la Innovació Social reconeixen l'important esforç que fan les entitats socials aportant solucions innovadores a les problemàtiques abordades i transformant l'evolució dels valors socials.
- Premis Roca Galès. Premi als millors casos pràctics en l'àmbit de les cooperatives, l'economia social i el tercer sector.
- Els Premis La Confederació 2017 guardonen les millors iniciatives de gestió democràtica i transformació social al tercer sector social.
- Diputació de Tarragona. Premi Economia social. Projectes o empreses amb models de negoci que tenen com a objectiu treballar i promoure el cooperativisme, el respecte pel medi ambient i el benestar social de la comunitat.
- Els premis El Prat Emprèn, impulsats per l'Àrea de Promoció Econòmica, Comerç i Ocupació de l'Ajuntament del Prat, volen premiar la iniciativa emprenedora de les persones que han elaborat un pla d'empresa amb el suport del Servei de Creació d'Empreses.
- Xarxa d'innovació social del Vallès. 4a Edició del Concurs d'Idees Innovadores per a reptes socials.
- XarxaNET.org 2a edició del Laboratori de Co-creació d'Empreses Socials
- Concursos d'emprenedoria social recollits en Empren social² així com altres recursos disponibles.

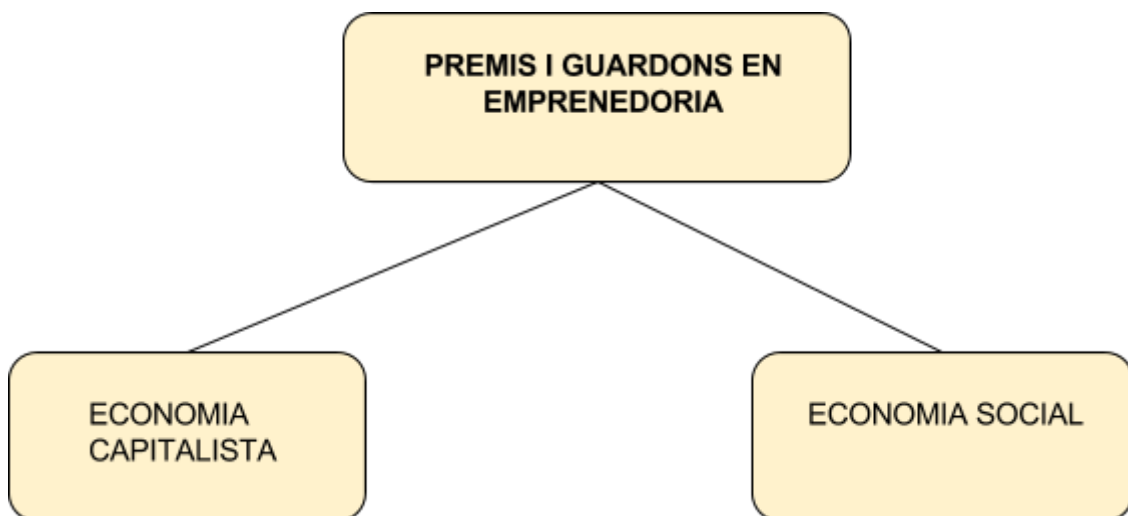
---

² Generalitat de Catalunya. *Programa marc de l'emprenedoria social a Catalunya*. Disponible a: <http://www.emprenedoriasocial.cat/recull//index.php/recursos//listar/assessorament/635>. [Consulta 29 de setembre de 2017]

Amb aquesta recerca veiem que existeixen multitud de guardons, premis, reconeixements per part de diferents organismes tant públics com privats, tots ells encaminats a premiar els valors de l'emprenedoria.

Podem observar que el recull de premis té una elevada notorietat en els dos àmbits. Abarquen tant al sector d'economia tradicional com el sector de l'economia social.

Gràfic 2. Estructura premis i guardons a nivell de Catalunya

Font:pròpia

La conclusió que podem extreure de l'escenari presentat és que existeixen moltes opcions per donar valor a aquells projectes que destaquen. Encara que podríem matitzar que existeix una dispersió de premis generalitzada i que tothom fa la guerra per la seva banda. Potser amb una visió més global i ordenada els esforços realitzats aconseguirien millor copsar els objectius globals de cadascuna de les iniciatives individuals.

Per tant la part final de reconeixement està coberta. Però que passa amb la part inicial? Existeix en la formació reglada eines, programes, projectes que ajudin als nostres joves a conèixer l'emprenedoria?.

2.3 CURRÍCULUM OFICIAL EN MATÈRIA D'EMPREDORIA

Al fer una recerca del currículum que mencioni aspectes referents a l'empredoria recollit en la programació oficial, cal dirigir-nos al Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

En l'anàlisi de les programacions veiem que existeix una situació actual que vindria marcada per l'existència d'un crèdit a nivell d'Educació Secundària Obligatoria en l'àmbit Social (ESO) referent a economia i empredoria on el joves comencen atènyer un primer contacte en economia però poc en empredoria³. Posteriorment en els Ensenyaments Post Obligatoris (ESPO) a nivell de Cicles Formatius de grau mig i superior existeix un Mòdul Professional⁴ 9 i 10 amb 2 unitats formatives: uf1 Formació i Orientació Laboral i uf2 Empresa i Iniciativa Empredora. En aquestes unitats formatives els alumnes també es familiaritzen amb els conceptes d'empredors, empresa, empredoria. Pel que fa al Batxillerat no existeix cap crèdit que faci referència al concepte d'empredoria de forma estricta.

També existeix l'aportació que fan els diferents Ajuntaments i Administracions públiques en matèria de promoció econòmica on s'imparteixen cursos i formacions relacionades amb l'empredor.

En aquest sentit la iniciativa privada també ha posat el seu granet de sorra i preparen acompanyament, orientació, programes d'ajuda, xarxes i cursos per potenciar l'empredoria social. Podem trobar un recull en el Programa @emprensosocial⁵ per part del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya.

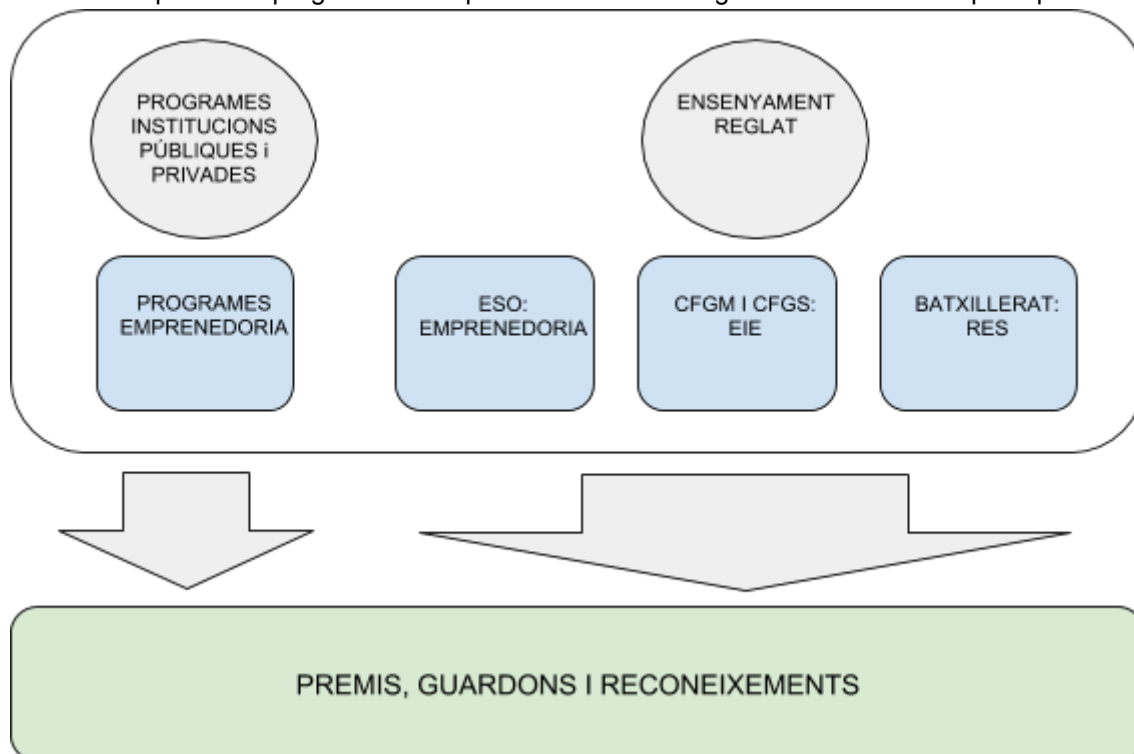
---

³ Generalitat de Catalunya. *El currículum de l'Educació Secundària Obligatoria. Curs 2017-2018*. . Disponible a:
<<http://xtec.gencat.cat/web/.content/curriculum/eso/curriculum2015/documents/ANNEX-6-Ambit-social.pdf>>. [Consulta 29 de setembre de 2017].

⁴ Generalitat de Catalunya. *El currículum de Formació Professional LOE, Informàtica Curs 2017-2018*. . Disponible a:
<http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0087/d5856770-ea2c-4b02-a8f6-ab9a35d446e9/DOGC_T_sistemas_microinformatics_xarxes.pdf>. [Consulta 29 de setembre de 2017].

⁵ Generalitat de Catalunya. *Programa marc de l'empredoria social a Catalunya*. Disponible a:
<<http://www.empredoriasocial.cat/recull/index.php/recursos/llistar/assessorament/>>. [Consulta 29 de setembre de 2017].

Gràfic 3. Esquema de programes d'emprenedoria a nivell reglat i administracions públiques.

Font: pròpia

Amb l'anàlisi i la recerca anterior podem concloure que el mercat està cobert en quant a formació empresarial i de promoció de la figura de l'emprenedor sobretot a nivell de l'administració pública i entitats privades, però en menor mesura en ensenyaments reglats de ESO, CFGM i CFGS i no hi ha cap formació concreta en el batxillerat.

Però cal anar un pas més enllà i demanar-nos quina formació a nivell d'emprenedor social existeix. En aquest moment veiem que la formació és bàsicament nul·la o mínima a nivell d'ensenyaments reglats d'ESO, CFGM, CFGS i Batxillerat i tot depèn de la sensibilitat dels formadors per aprofundir més o menys en aquest tema.

Aquí és on PEES, a nivell de secundària i secundària post obligatòria, intenta cobrir les necessitats que el mercat demanda d'aquest tipus d'emprenedors, els emprenedors socials. Emprenedors diferents en quant a valors i forma d'entendre la societat. Per això apareix aquest projecte educatiu que incidirà en les aules i aportarà uns nous empresaris cap al mercat i es podran distingir en els diferents premis guardons o reconeixements que existeix.

2.4 LES EXPERIÈNCIES PEDAGÒGIQUES EN EL MERCAT ACTUAL DE L'EMPREDORIA SOCIAL

Amb la investigació anterior hem vist la poca dedicació docent a la figura de l'emprenedor social davant d'altres formes d'emprenedors en el mercat, sobretot de joves en la part més inicial de la seva formació a nivell d'ESO i ESPO.

Malgrat aquesta generalització existeixen algunes experiències que cal remarcar i tenir en compte per iniciar PEES. En principi no tractarem la formació universitària que existeix, força àmplia amb màsters i postgraus, sino que ens centrarem en la formació de joves entre 15-19.

2.4.1 ASHOKA. ESCOLES CHANGEMAKER

Existeix la Fundació Ashoka que es defineixen en la seva pàgina web com:

“Ashoka es una fundación sin ánimo de lucro, independiente y aconfesional, y no depende de ningún órgano público o privado. Fue fundada en Estados Unidos en 1981, y en España en 2005. Se ha erigido como la organización de referencia en el campo del emprendimiento social y en la actualidad cuenta con una comunidad de más de 3.400 Emprendedores Sociales y 300 Escuelas Changemaker en todo el mundo.

Ashoka apuesta por una sociedad en la que todas las personas descubran su potencial para mejorar el mundo y se sientan con la capacidad para lograrlo con éxito.”⁶

En el seu projecte existeixen 5 pilars sobre els que dirigir les seves actuacions.

- accelerar els emprenedors socials.
- Una educació pel segle XXI.
- Fer realitat els somnis del joves changemakers
- Aliances i sistemes híbrids.
- Canvi de paradigma.

El segon d'aquests pilars és el de l'educació i en aquest sentit parlen d'una educació pel segle XXI. La Fundació Ashoka ha detectat escoles influents i preparades per liderar el canvi educatiu i les anomena “Escuelas Changemaker”⁷, amb aquestes escoles intenten aconseguir joves que en un futur immediat siguin ciutadans efectius, empàtics i capaços de buscar

⁶ Fundación Ashoka. *Definición del proyecto*. Disponible a: <http://spain.ashoka.org/sobreashoka/>. [Consulta 29 de setembre de 2017].

⁷ Fundación Ashoka. *Escuelas Change Maker*. Disponible a: <http://spain.ashoka.org/educacion-changemaker/escuelas-changemaker/escuelas-changemaker-ashoka/>. [Consulta 29 de setembre de 2017].

solucions. Aquestes escoles estan repartides per tot el món i són més de 330 les situades a Espanya i en tots els ensenyaments reglats de primària, infantil, secundària i secundària post obligatòria.

Gràfic 4. Mapa projectes Ashoka en tot el mon.

Font <http://spain.ashoka.org/campanas/presentacion-escuelas-changemaker-abril-2016/>

Per poder entrar a formar part d'aquesta organització la Fundació Ashoka no ho fa directament si no mitjançant entitats especialitzades. Aquí a Catalunya podem optar per un guiatge de l'Escola Nova 21.

2.4.2 JES "JÓVENES EMPRENDEDORES SOCIALES"⁸

El projecte JES es defineix en la seva web com :

"Es un proyecto educativo de fomento de la cultura emprendedora donde el alumnado constituye y gestiona una ONG o asociación que organiza y lleva a cabo actividades con el objetivo de financiar un proyecto social que cubra una necesidad detectada en su entorno más cercano o de cooperación al desarrollo en coordinación con un grupo socio de alumnos/as de un país del Sur."

⁸ JES. Disponible a: <http://www.valnaloneduca.com/jes/cont/presentacion>. [Consulta 29 de setembre de 2017].

El projecte JES proposa 3 àmbits d'aplicació per arribar a cobrir diferents realitats:

- JES Participació. Els alumnes proposen idees per cobrir necessitats del centre educatiu o comunitat.
- JES Local. L'alumne crea i gestiona una associació per desenvolupar un projecte social local.
- JES Cooperació i desenvolupament. Els estudiants gestionen una ONG juntament amb alumnes d'un país del sur

Aquest projecte JES té uns objectius definits per aconseguir les seves fites. Desenvolupa les actituds emprenedores utilitzant com a fil conductor el procés de creació i gestió d'una associació.

- Estimular l'apropament a altres cultures i realitats socials.
- Familiaritzar-se amb els conceptes de participació i sensibilització social.
- Conèixer el funcionament i gestió del sector no lucratiu o social i en particular d'una associació..
- Desenvolupar capacitats relacionades amb els emprenedors / es socials: creativitat, observació i exploració, comunicació, anàlisi i síntesi de l'entorn, treball en equip i presa de decisions.
- Utilitzar i iniciar l'alumnat en l'ús de les noves tecnologies com a part integrant del procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Facilitar la trobada de centres educatius i entitats de l'àmbit social.

El projecte JES té una localització limitada al territori d'Astúries amb uns 13 centres participants i un impacte sobre 496 alumnes.

Gràfic 5. Dades informes JES (jóvenes emprendedores Sociales) curs 2016-2017.⁹

España

Curso Escolar 2016-2017

Centros	13
Alumnado	496
Alumnos	226
Alumnas	270
Asociaciones	25

Centros

Centro	Direccion
ANTONIO MACHADO	Aduana Vieja, 12 SORIA
C.P. Pablo Iglesias	Carretera General S/N Soto de Ribera Soto de Ribera
CARDEO	cardeo.mieres mieres
Colegio Sagrada Familia	c/Los Angeles, nº 4 El Entrego
Corazón de María	C/General Suárez Valdés s/n Gijón
EL SUEVE	C/ El Barco, Nº 18 ARRIONDAS
ISLA DE LA DEVA	AVENIDA PRINCIPAL PIEDRASBLANCAS
La Asuncion	Carretera de vilaviciosa, 12 Gijon
LUCES	La Rasa s/n Luces
PALACIO DE GRANDA	EL LLUGARIN, Nº 4 GRANDA
San José Carmelitas	parque de santurtzi N7 Santurtzi
SANTO ÁNGEL	ARANGO QUEIPO S/N PRAVIA
Valnalon	Hornos Altos s/n Langreo

Font Informe Jes. (jóvenes emprendedores Sociales) curs 2016-2017. Valnalon Educa.

2.4.3 PROJECTE ESCOLA PIA SANTA ANNA DE MATARÓ

El projecte de l'Escola Pia Santa Anna de Mataró¹⁰ s'emmarca dins de la seva línia pedagògica.

Aquest projecte és una iniciativa innovadora per fomentar l'emprenedoria social a Escola Pia. Des de la Fundació Servei Solidari, i en el marc del Projecte europeu SESAMEproject, s'ha creat un grup pilot de formació en emprenedoria social a l'Escola Pia de Mataró. Vint joves estudiants del Cicle de Grau Mitjà en Informàtica en seran els participants. Per acompanyar i motivar els joves

⁹ Valnalon Educa. *Informe datos de participación curso 2016-17*. Disponible a: <http://www.valnaloneduca.com/jes/2016/participacion>. [Consulta 29 de setembre de 2017].

¹⁰ Projecte Escola Pia Mataró. *definició projecte*. Disponible a: <http://mataro.escolapia.cat/2016/01/una-iniciativa-per-fomentar.html>. [Consulta 25 d'Octubre de 2017]

participants es crearà, entre empresaris vinculats a l'escola, un grup de mentors i mentores emprenedors socials. La seva funció és la d'acompanyar, fer de referent i inspirar els alumnes.

L'objectiu d'aquest projecte és que aquest joves emprenedors dissenyin una empresa social, és a dir, un projecte empresarial però amb una nova manera de fer empresa: més responsable, sostenible i justa socialment.

Gràfic 6. Dades Presentació projecte Escola Pía Santa Anna Mataró. curs 2016-2017.¹¹

Font pàgina web Escola Pía Santa Anna de Mataró. Curs 2016-2017.

M'he entrevistat amb Carlos Guillén Burguillos docent del centre i impulsor de diferents projectes en el centre.

Carlos em comenta la elevada predisposició personal i del centre pel tema de l'emprenedoria a les aules. És aquí on ell li dona un matís d'economia social amb els alumnes de 4rt ESO.

En aquest curs ha aconseguit a partir de la recerca en l'entorn de necessitats, a partir del compromís de voluntaris que poden ser tant alumnes com pares i amb l'acord i creació de diferents convenis amb empreses i ajuntament, crear projectes d'economia social i posar-los en marxa de forma real.

¹¹ Projecte Escola Pía Santa Anna de Mataró. *publicitat projecte*. Disponible a: <<http://mataro.escolapia.cat/2016/01/una-iniciativa-per-fomentar.html>>. [Consulta 25 d'Octubre de 2017]

2.4.4 PROJECTE COOPERATIVES D'ALUMNES¹²

El projecte Cooperatives d'alumnes es defineix en la seva web com:

“L'acció consisteix en l'acompanyament expert per a crear amb els alumnes, una societat cooperativa, formada i gestionada pels propis alumnes, que amb la col·laboració del professorat, desenvolupi activitats productives i econòmiques, amb l'objectiu de posar a la venda, productes o serveis.

La seva finalitat principal és la de potenciar l'emprenedoria dels alumnes a través de la creació d'una empresa cooperatives, on la participació i la implicació dels alumnes sigui clau, ja que les decisions seran preses per ells mateixos, alhora que hauran de ser responsables de la gestió social i econòmica de la cooperativa i dels resultats de la seva activitat.”

Aquest projecte es basa en la creació de cooperatives a l'aula per poder realitzar una tasca docent, amb una nova metodologia d'aprenentatge basada en el treball col·laboratiu.

Els objectius perseguits pel programa creat per Aracoop, Economia Social a través del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies són:

- Major presència del cooperativisme en l'àmbit de l'educació a Catalunya Formar i acompanyar als equips docents que hauran de liderar la creació de les cooperatives d'alumnes
- Fomentar l'emprenedoria i els valors cooperatius entre els alumnes de primària i secundària a partir de la creació d'una empresa cooperativa.
- Identificar com l'economia social i cooperativa pot esdevenir una eina per enfortir i enriquir els projectes emprenedors
- Experimentar la realització d'una activitat econòmica a través d'una empresa democràtica i participativa

2.5 CONTACTES PERSONALS REALITZATS

A nivell de recerca i contactes personals per poder analitzar la situació en que es troba el sector de la docència en economia social vaig procedir a contactar amb l'Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central¹³.

---

¹² Projecte Cooperatives d'Alumnes. *definició projecte*. Disponible a: <<http://www.cooperativesalumnes.cat/>>. [Consulta 25 d'Octubre de 2017]

¹³ Economia Social. Ateneu Cooperatiu Catalunya Central. *6 eixos de treball*. Disponible a: <<http://www.coopcatcentral.cat/el-nostre-ateneu/eixos-daccio/>>. [Consulta 29 de setembre de 2017].

Gràfic 6. Dades web Ateneu Cooperatiu Catalunya Central. 6v Eixos de treball

Els ateneus cooperatius funcionaran a partir de sis grans eixos de treball:

1. **Diagnosi i visibilització** de l'economia social i cooperativa al territori.
2. **Accions de suport i acompanyament** a la creació i desenvolupament de cooperatives i societats laborals i inserció laboral en empreses de l'economia social i cooperativa.
3. **Promoció de la fórmula cooperativa** i les societats laborals dirigida a les **associacions i SCP**.
4. **Promoció de la fórmula cooperativa** i les societats laborals per a la continuïtat d'empreses o entitats properes al tancament d'activitat.
5. **Actuacions per conèixer i aprendre els models d'empresa cooperativa** destinada a joves estudiants i professorat de cicles formatius de formació professional de grau superior o universitaris.
6. **Facilitar eines**, recursos i suport necessari per a la creació i transformació en cooperatives i societats laborals destinat a prescriptors i professionals de l'àmbit de les assessories i gestories.

Font web Ateneu Cooperatiu. <http://www.coopcatcentral.cat>

En l'Ateneu em van presentar el 6 eixos d'acció que es plantegen, així doncs concretament el projecte PEES, que jo els presentava, està dins de l'eix 5. L'Ateneu es va posar a disposició del meu projecte pel que fes falta.

Gràfic 7. Captura Pantalla Publicació de la ponència a l'ateneu Popular de la Catalunya Central

Font web linkedin. <https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:6287671302752858112/> Annexe 1

Posteriorment a aquest primer contacte i aprofitat la sintonia existent, vaig poder fer una trobada amb tot els docents interessats en la proposta PEES. Els docents assistents van ser convocats per l'Ateneu. El dia de la trobada va ser el 3 de juliol de 2017. En el document annex es pot veure la presentació de la ponència¹⁴.

La trobada va ser molt profitosa i diferents docents van debatre sobre el projecte i ens vam emplaçar a una nova trobada.

El dia 11 d'octubre de 2017 es va realitzar des de l'Ateneu Cooperatiu una taula rodona per professors per tal d'encarar el proper curs escolar. La idea va ser poder parlar amb tots els docents per saber quines necessitats tenien pel que fa a l'ensenyament de l'Economia Social i els seus valors, presentar algunes propostes o idees pel proper curs i quines eines faran falta per aplicar aquestes propostes i idees.

En aquesta taula rodona es presenta de nou el projecte PEES amb una molt bona acceptació.

---

¹⁴ PEES Projecte Educatiu Emprenedxoria Social a l'Ateneu Cooperatiu Catalunya Central. *Presentació power de la ponència*. Disponible a: <annex>. [Consulta 3 de juliol de 2017].

3 PEES (projecte educatiu emprenedoria social)

Què és PEES “Projecte educatiu d’emprenedoria social” és un projecte educatiu de foment de la cultura emprenedora, des d’un punt de vista social. Els alumnes detecten necessitats socials properes, del seu entorn immediat i donen solucions.

Volem generar a les aules l’esperit crític dels alumnes. Potenciar que tinguin inquietuds davant de nous reptes socials i que proposin solucions innovadores per a resoldre'ls. Tot això lligat amb el retorn social de les seves actuacions.

3.1 FONTS DEL PROJECTE PEES

Primer de tot cal buscar un encaix dintre la programació i el currículum fixat pel Departament d’Ensenyament.

Determinarem aquest encaix en el currículum de Formació Professional. Concretament en dos unitats formatives que tenen un caràcter transversal i comuns en tots els cicles. Aquestes unitats formatives són:

- Unitat formativa Empresa i Iniciativa emprenedora
- Unitat formativa Formació i Orientació Laboral

D’aquestes 2 unitats formatives ens centrarem en el compliment dels seus RA (Resultats d’Aprenentatge). Aquests RA estan detallats en cada currículum particular de cada cicle formatiu. També cal mencionar els RA transversals que són comuns i son un punt de partida per crear en projecte PEES.

Resultats d’Aprenentatge Transversals:

1. Resolució de problemes
2. Organització del treball
3. Responsabilitat en el treball
4. Treball en equip
5. Autonomia
6. Relació interpersonal
7. Iniciativa.

3.2 OBJECTIUS PROJECTE PEES

Un cop definida la base d'actuació cal definir també els objectius globals a assolir amb el projecte a partir d'uns objectius individuals. Tots els objectius estan totalment centrats en el moment actual i es proposen, donada la seva importància avui i en un futur immediat.

Tots els objectius es centren en la vessant més social de l'empresa i de l'emprenedoria. S'aporten els valors com a eix de construcció i s'afegeix la tecnologia com a nexa d'unió i de pivotatge de tot el projecte. Tot això complementat pel treball col·laboratiu entre diferents perfils d'alumnat.

El detall dels objectius són:

OBJECTIUS

1. DONAR A CONÈIXER L'ENTORN MÉS PROPER I LA SEVA REALITAT
2. POTENCIAR LA CREACIÓ D'EMPRESSES D'ECONOMIA SOCIAL
3. POTENCIAR I UTILITZAR LES TECNOLOGIES EN EL PROCÉS
4. COL·LABORACIÓ ENTRE CENTRES

3.3 ETAPES DEL PROJECTE PEES

Les etapes per treballar el projecte de forma continuada son:

1. FASE DE SENSIBILITZACIÓ
2. FASE DE RECERCA
3. FASE POSADA EN COMÚ
4. FASE DESENVOLUPAMENT IDEA I MATERIALITZACIÓ
5. FASE PRESENTACIÓ FINAL

Tot seguit detallem la feina concreta a realitzar de forma planificada en cadascuna de les diferents etapes.

3.3.1.FASE DE SENSIBILITZACIÓ

En aquesta primera fase del projecte volem que l'alumnat coneixi el seu entorn més immediat, cal que sigui conscient de tot el que es mou al seu voltant i així neixi l'interès de poder actuar.

En aquesta fase volem potenciar l'esperit crític dels alumnes, que vegin la realitat i la puguin mesurar. Que actuïn i prenguin iniciatives per poder aportar allò que cadascú té i així millorar l'entorn.

Per poder rebre aquesta sensibilització social utilitzem 2 vies:

- visites al centre escolar d'emprenedors socials.

- visites a empreses d'economia social.

La primera opció consisteix en que els alumnes reben visites de projectes que s'estan desenvolupant en el seu entorn, xerrades d'organitzacions públiques o privades que treballen sobre el terreny.

En la segona opció els alumnes realitzen visites a diferents centres que donen resposta a problemes socials reals. Viuen de primera mà l'experiència social explicada a les aules.

Cal mesurar tot aquest treball quin impacte té sobre els alumnes. Es mesurarà mitjançant unes enquestes individuals a través del drive. En aquestes enquestes es valoraran aspectes com l'interès sobre el tema, el grau de coneixement, la implicació o la forma de resoldre el problema que ha utilitzat. Cal demanar algun retorn als alumnes sobre les visites que els hi vinguin a fer al centre o sobre les visites que vagin a fer ells, per assegurar-se que estaran atents i que assoleixen coneixements. L'enquesta o el retorn que se'ls hi demana servirà per encarar la fase de recerca.

<h1>PEES</h1> <h2>PROJECTE EDUCATIU EMPRENEDORIA SOCIAL</h2> <h3>FASE I: SENSIBILITZACIÓ</h3>	
OBJECTIUS	En aquesta primera fase del projecte volem que l'alumnat coneixi el seu entorn
RESPONSABLES	El docent del centre educatiu i algun representant de l'Ajuntament, Ateneu Cooperatiu...
ACCIONS	Concertar xerrades a les escoles mitjançant el contacte amb emprenedors socials. Concertar visites a les associacions, ongs, fundacions, cooperatives o qualsevol altre forma d'economia social mitjançant contacte amb els representants.
RECURSOS NECESSARIS	Docents i personal de contacte amb recursos per poder fer els contactes (nom empresa, responsables, telèfons, mails...)
RESULTATS ESPERATS, INDICADORS	Impactar sobre l'alumnat sobre la realitat de l'entorn. Com a indicador cal mesurar grau de sensibilització, mitjançant enquestes en cada acció
TEMPORALITZACIÓ	4 hores repartides en 4 setmanes. 2 hores xerrades aules i 2 hores visites empreses

3.3.2.FASE DE RECERCA

Un cop finalitzada la primera fase de sensibilització els alumnes hauran de buscar la idea del seu projecte d'emprenedoria social.

Per poder iniciar aquesta recerca cal crear els grups de treball. El professor podrà utilitzar diferents metodologies, activitats o tècniques per crear grups de treball.

Primer de tot cal fer un estat de la qüestió amb la informació que es té i crear una matriu DAFO del seu entorn.

A continuació hauran buscar quines són les necessitats socials que creuen que estan insatisfetes i que necessiten atenció. L'objectiu final és el de definir la idea i classificar-la a partir d'unes pautes i un model a compartir.

Gràfic 7. Taula base de dades recopilació informació projectes.

RECALL DADES DELS PROJECTES EMPRENEDORIA SOCIAL			
DEFINICIÓ IDEA:			
ÀMBIT:	POBLACIÓ AFECTADA:	FORMA MERCANTIL:	NÚMERO DE SOCIS:
local municipal intermunicipal autonòmic nacional internacional	joves dones homes jubilats aturats altres col·lectius (especificar)	associació fundació ong cooperativa societat laboral	1 2 3 4
EXPLICAR RETORN SOCIAL:			
NOM ALUMNES I E-MAIL:		CENTRE EDUCATIU:	

Font pròpia

El propòsit és que totes aquestes idees quedin recollides en una base de dades on tots els alumnes dels centres participants tingui accés de forma telemàtica. Tots els alumnes participants de qualsevol centre educatiu podran introduir dades i consultar aquesta informació.

<h1>PEES</h1> <p>PROJECTE EDUCATIU EMPRENEDORIA SOCIAL</p> <p>FASE II: RECERCA</p>	
OBJECTIUS	Buscar quines són les necessitats socials que creuen que estan insatisfetes i que necessiten atenció. Definir la idea i classificar-la a partir d'unes pautes i un model a compartir.
RESPONSABLES	Docents dels centres educatius
ACCIONS	Recerca de dades reals de l'entorn i confecció d'una base de dades amb tota la informació.
RECURSOS NECESSARIS	Docents per gestionar la feina de recerca. Suport informàtic per fer les recerques. Responsable de la creació d'una base de dades online on carregar tota la informació
RESULTATS ESPERATS, INDICADORS	Aconseguir idees que comportin millores socials. Com indicador tindrem la base de dades amb tota la informació.
TEMPORALITZACIÓ	4/5 hores repartides en 2 setmanes. 3/4 hores de recerca, creació DAFO i definició de la idea. 1 hora entrada de dades.

3.3.3.FASE POSADA EN COMÚ

Durant aquesta fase els diferents grups de treball, detecten altres grups del mateix o de diferents centres educatius que han pensat i definit propostes similars o iguals a les seves. La forma de detectar propostes similars és a partir de la consulta de la base de dades generals omplerta amb les dades de tots els projectes.

Quan parlem de proposta similar ens referirem al contingut de la idea, al grup a qui va dirigit, la necessitat que cobreix o el retorn social.

Així podem treballar de forma global. Treball en grup entre alumnes de diferents centres però amb inquietuds similars. En aquesta fase es potencia el treball intercentres.

La proposta del PEES és lligar iniciatives amb alumnes de centres diferents que hauran de treballar de forma conjunta, utilitzant la tecnologia, encara que estiguin separats físicament i tinguin perfils diferents.

Gràcies a aquesta cooperació es posen en comú les idees, s'agrupen alumnes i es donen solucions més àmplies aprofitant les sinergies entre alumnes, centres, territoris...

En aquest moment introduïrem la figura del Mentor. Serà una persona externa als centres participants que tindrà com a missió fer un seguiment del treball assignat. Telemàticament mantindrà contacte amb el grup assignat i els guiarà en el procés.

Aquest mentor serà un alumne universitari de grau, postgrau o màster, estudiant de continguts empresarials o humanístics. La feina de seguiment dels treballs PEES li contarà com a crèdits en el seu centre.

<h1>PEES</h1> <p>PROJECTE EDUCATIU EMPRENEDORIA SOCIAL</p> <p>FASE III: POSADA EN COMÚ</p>	
OBJECTIUS	Treball en grup entre alumnes de diferents centres educatius amb inquietuds similars.
RESPONSABLES	Docents dels diferents centres
ACCIONS	Crear comunicació entre centres docents, entre docents i entre alumnes Recerca de centres per fer de mentors
RECURSOS NECESSARIS	Suport informàtic per gestionar la BBDD Suport informàtic per poder fer la comunicació entre grups de diferents centres. Mentor per fer el seguiment del treball
RESULTATS ESPERATS, INDICADORS	Cooperació, col·laboració entre centres educatius. Quantificar propostes similars entre centres. Quantificar contactes entre grups Quantificar els mentors existents
TEMPORALITZACIÓ	2/3 hores repartides en 2 setmanes

3.3.4.FASE DESENVOLUPAMENT IDEA I MATERIALITZACIÓ

Els grups, creats anteriorment, proposen la forma de donar solució al problema plantejat i es preparen per afrontar-lo. Creen una forma d'economia social i inicien el desenvolupament del projecte social.

Arribada aquesta fase els alumnes ja tenen un projecte i un grup per treballar, ara és el moment de planificar i executar la feina de creació de l'empresa d'economia social.

Cal que decideixin una sèrie d'aspectes:

- cal triar una forma mercantil de caràcter social per desenvolupar el projecte.
- cal posar un nom al projecte
- cal crear una imatge corporativa: logo, marca, eslògan...
- cal desenvolupar el projecte. prototipar i validar

Per desenvolupar el projecte utilitzarem el Model Canvas¹⁵. Aquest model fou creat en 2008 per Alexander Osterwalder¹⁶, permet ajudar a dissenyar un model de negoci de manera gràfica a partir de 9 segments d'estudi.

- Proposta de valor
- Segment del mercat
- Canals per arribar al client
- Relació amb els clients
- Model d'ingressos
- Recursos clau
- Activitats clau
- Socis clau
- Estructura de costos

---

¹⁵ Model Canvas. *Video Tutorial*. Disponible a: <https://www.youtube.com/watch?v=i1Le5GYkBT8> [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

¹⁶ pàgina web fundador del Model Canvas. *web del fundador*. Disponible a: <http://alexosterwalder.com/> [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

Gràfic 8. Taula plantilla Model Canvas.

Font: <https://strategyzer.com/canvas/business-model-canvas>

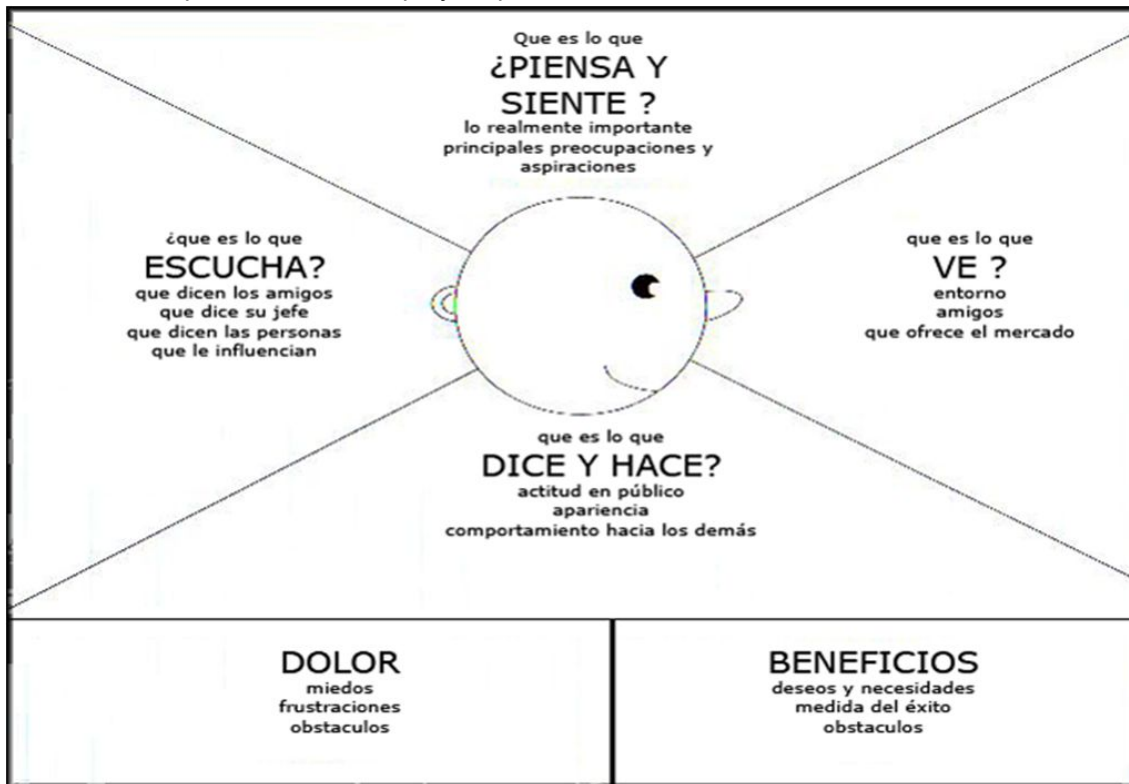
Per conèixer millor quin és el nostre públic objectiu i definir-lo acuradament utilitzarem el model Empaty Map¹⁷ que es complementa molt bé amb el model Canvas. L'Empaty Map està format per 6 segments i per complimentar-lo ens hem de posar en la pell del nostre client i fer una mica de treball de camp.

Els apartats de treball per analitzar del nostre client són:

- Què sent (escolta)? què diuen les persones, què diuen els mitjans de comunicació
- Què veu? com es relaciona, quin és el seu entorn
- Què pensa i sent? què pensa realment, quines són les seves expectatives?
- Què diu i fa? com es comporta davant els altres, actitud
- Esforços, definir dificultats, frustracions, obstacles que troba
- Resultats, què vol aconseguir, com defineix èxit

¹⁷ Empaty Map. *Video Tutorial*. Disponible a: <https://www.youtube.com/watch?v=UwaCuSIDs9A>. [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

Gràfic 9. Taula plantilla Model Empaty Map.

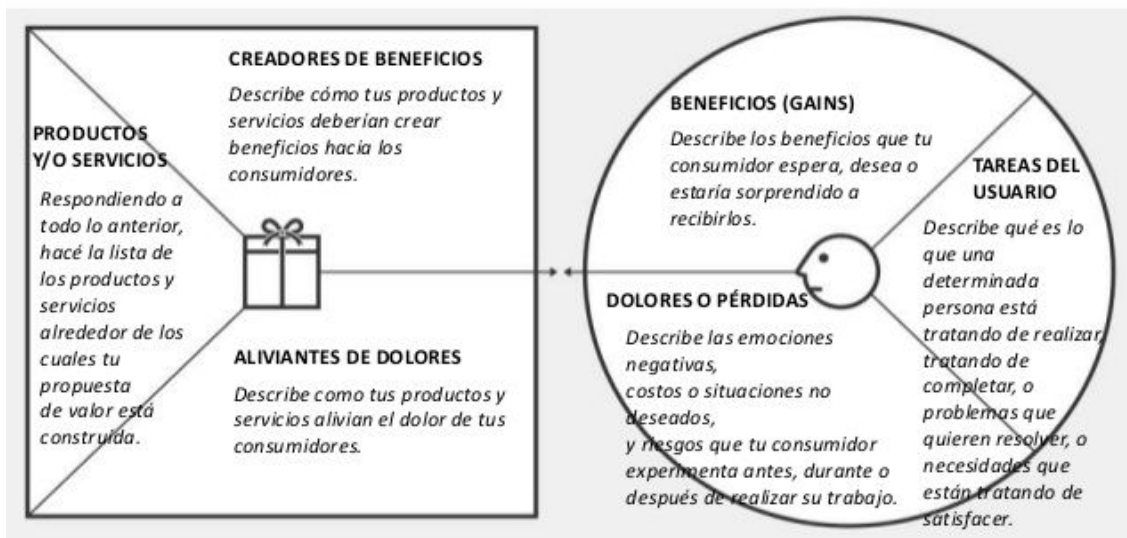

Per acabar de perfilar la Proposta de Valor, es podrà realitzar el model de The Value Proposition Canvas¹⁸ que ens permet confrontar el nostre segment de clients amb la proposta de valor presentada en el model Canvas i així crear la verdadera proposta de valor per aquest client concret.

¹⁸ The Value Proposition Canvas. *web del creador*. Disponible a:
<https://strategyzer.com/canvas/value-proposition-canvas> . [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

Gràfic 10. Taula plantilla Model The Value Proposition Canvas

Font: <https://strategyzer.com/canvas/value-proposition-canvas> Annexe 2

Un cop definit el model Canvas és el moment de detallar més a fons el Pla d'empresa amb tota la informació que hem recopilat.

Per últim cal mostrar tot el treball realitzat a través d'un prototip o lo que és el mateix cal fer un prototip per validar la idea.

Com deia Guy Kawasaki¹⁹, emprenedor, capitalista de risc, escriptor i expert en xarxes socials, antic "evangelista jefe" d'Apple, "Lo importante es el prototipo, no el plan de negocio".

Per poder prototipar els projectes podem utilitzar diferents propostes. Aquestes formes de prototipar dependran de si es tracta d'un producte o un servei.

En el primer cas, si és un producte, podem prototipar mitjançant l'utilització de:

- cartró,
- maquetes,
- impressora 3D,
- fer esquemes i dibuixos en paper,
- utilitzar elements que simulin el nostre producte (efecte pinocho)
- altres.

¹⁹ Guy Kawasaki. *Lo importante es el prototipo, no el plan de negocio*. Disponible a: <http://www.iese.edu/es/conoce-iese/prensa-noticias/noticias/2014/noviembre/lo-importante-es-el-prototipo-no-el-plan-de-negocio/> [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

En el cas de oferir un servei, podem utilitzar altres formes de prototipar:

- CUSTOMER JOURNEY MAP²⁰. És una eina amb la qual podem conèixer, mesurar i millorar com se sent el nostre client al llarg del nostre servei.

Gràfic 11. Taula representació Customer Journey Map.

Font: Innokabi

- STORYTELLING²¹. Serveix per comunicar i compartir coneixement d'un servei mitjançant una història.
- LANDING PAGES²². Una landing page és una pàgina web molt senzilla que permet presentar el nostre servei, tot i que encara no existeixi, i l'objectiu sol ser recollir dades dels nostres futurs clients

Qualsevol de les propostes anteriors són vàlides per poder ensenyar el producte al client i que aquest el testegi. Un cop fet aquest exercici podrem analitzar la informació rebuda i modificar, si cal, el nostre producte o servei.

²⁰ Innokabi. *Mapa de Experiencia del Cliente o Customer Journey Map*. Disponible a: <http://innokabi.com/claves-para-emocionar-a-tu-cliente-customer-journey-map/> [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

²¹ Innokabi. *Storytelling. Cómo escribir Contenidos que enganchen*. Disponible a: <http://innokabi.com/storytelling-como-escribir-posts-que-enganchen/> [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

²² Innokabi. *Storytelling. Crea una página web efectiva. La importancia de la Landing Page*. Disponible a: <http://innokabi.com/crea-una-pagina-web-efectiva-la-importancia-de-la-landing-page/> [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

<h1>PEES</h1> <p>PROJECTE EDUCATIU EMPRENEDORIA SOCIAL</p> <p>FASE IV: DESENVOLUPAMENT IDEA I MATERIALITZACIÓ</p>	
OBJECTIUS	planificar i executar la feina de creació de l'empresa d'economia social
RESPONSABLES	alumnes i supervisor del docent
ACCIONS	supervisió i mentoratge dels projectes
RECURSOS NECESSARIS	utilització mètode CANVAS per detallar idea empresarial utilització EMPATY MAP per ajudar a conèixer millor el client. utilització VALUE PROPOSITION CANVAS per validar la nostra proposta de valor Eines per PROTOTIPAR
RESULTATS ESPERATS, INDICADORS	aconseguir una bona proposta de valor que encaixi amb el client que tenim definit analitzar els diferents aspectes del model Canvas per crear un pla d'empresa exitós obtenir un producte o servei per fer test Contactes amb els mentors per analitzar el seguiment
TEMPORALITZACIÓ	8/10 hores repartides en 4/5 setmanes

3.3.5.FASE PRESENTACIÓ FINAL

Un cop finalitzat el pla de negoci cal comunicar. Aquest últim apartat del projecte PEES es centra en transmetre el projecte a la resta de la comunitat.

Cada grup d'alumnes farà una presentació del seu projecte. Per poder mostrar el projecte existeixen multitud de formes, que poden ser més o menys efectives o més o menys efectives, tot depèn del seu contingut i la seva forma.

Els recursos utilitzats habitualment son el Power Point on es mostra tot un seguit de diapositives acompanyades d'un spicht o també podem fer servir un Prezi²³ amb una visualització més atractiva del contingut. Una altra alternativa

²³ Prezi. *Pàgina web. Presentació*. Disponible a: <https://prezi.com/> [Consulta 25 d'Octubre de 2017].<https://prezi.com/>

és centrar-nos en fer un Elevator pitch²⁴ i comunicar de forma clara, directe i concisa al nostre interlocutor.

En el PEES la presentació final es farà utilitzant la tècnica PechaKucha²⁵, una tècnica que consisteix en un format de presentació en el qual s'exposa una presentació de manera senzilla i informal mitjançant 20 diapositives mostrades durant 20 segons cadascuna. Originalment creat per Astrid Klein i Mark Dytham a Tokio el 2003.

Els alumnes gravaran la presentació de 20 diapositives i una durada de 20 segons cadascuna juntament amb un àudio que acompanyarà la part visual. Aquest document quedarà enregistrat en format de vídeo.

El vídeo enregistrat per cada grup serà la forma de comunicar el projecte a la resta de la comunitat i per què tothom ho pugui conèixer es pujarà a internet concretament a la plataforma del projecte.

Un cop disponible a internet cada centre participant haurà de visualitzar els vídeos de presentació i comunicació del projecte de tots els participants i valorar-los a partir d'una rúbrica. Els docents participants així com persones que hagin incidit directa o indirectament en el projecte també podran votar.

La suma de les valoracions dels alumnes, més la dels professors, més la d'altres persones vinculades, seran ponderades segons criteris objectius i s'obtindrà la valoració final i per tant una classificació segons l'èxit obtingut.

El projecte es tancarà amb la trobada dels centres participant en una jornada final. en aquesta jornada es podran veure els projectes més valorats mitjançant projeccions i els finalistes faran una presentació en viu del seu projecte. Aquesta última presentació serà de nou valorada per decidir la classificació final.

En aquest acte final l'objectiu és variat. Per una part es potencia la relació entre els companys de diferents centres que tenen l'oportunitat de conèixer-se. També és el moment de potenciar la possibilitat de que alguns dels projectes puguin tenir una continuïtat i per això cal la involucració de partners en el PEES. aquest partners que cal que existeixin des de l'inici ara s'ha de fer visibles i actuar.

---

²⁴ Educaixa. *Elevator pitch. Tienes 20 segundos*. Disponible a: https://www.youtube.com/watch?v=2b3xG_YjgvI [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

²⁵ PechaKucha. *The art of concise presentations*. Disponible a: <http://www.pechakucha.org/> [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

<h1>PEES</h1> <p>PROJECTE EDUCATIU EMPRENEDORIA SOCIAL</p> <p>FASE V: PRESENTACIÓ FINAL</p>	
OBJECTIUS	<p>potenciar la relació entre els companys de diferents centres</p> <p>potenciar la possibilitat de que alguns dels projectes puguin tenir una continuïtat</p> <p>involucrar de partners en el PEES</p>
RESPONSABLES	docents en preparar PechaKucha organitzadors de l'acte de cloenda
ACCIONS	<p>crear presentacions atractives</p> <p>preparar espai web per penjar videos</p> <p>crear rubriques per alumnes, professors i altres</p> <p>organitzar acte cloenda</p>
RECURSOS NECESSARIS	<p>espai web</p> <p>recursos per fer acte final: espai, persones, logistica..</p>
RESULTATS ESPERATS, INDICADORS	<p>donar visibilitat als projectes presentats</p> <p>nombre de projectes presentats</p> <p>visualitzacions dels projectes</p> <p>assitents a l'acte de cloenda</p>
TEMPORALITZACIÓ	<p>2/3 hores per preparar PechaKucha</p> <p>3 hores per realitzar acte cloenda</p>

Conclusions

Finalitzada la recerca bibliogràfica, telemàtica i a través de les entrevistes i reunions realitzades estem en situació de poder validar l'hipòtesi de l'estudi.

Les conclusions obtingudes a partir de l'estudi de:

- Informe GEM2016, INFORME EXECUTIU CATALUNYA 2016, Global Entrepreneurship Monitor.
- Anàlisi del mercat de reconeixements públics i privats en matèria d'emprenedoria/emprenedor i també en concret de l'emprenedoria social/emprenedor social.
- Estudi del cas Fundació Ashoka.
- Estudi del cas JES.
- Anàlisi projecte Escola Pia Santa Anna Mataró
- Estudi del cas Cooperatives a les Escoles
- Contactes personals amb Ateneu Cooperatiu Catalunya Central

Les dades resumides per poder concloure són:

- A Catalunya es valora positivament la figura de l'emprenedor i l'activitat de l'emprenedoria a nivell social.
- Cal potenciar la formació dels emprenedors a etapes inicials de la formació.
- El percentatge de persones que volen emprendre a Catalunya respecte a nivell europeu es situa per sota de la meitat.
- Existeixen gran quantitat de premis i reconeixements a nivell d'emprenedoria/emprenedor i també en el camp concret de l'emprenedoria/emprenedor social.
- No existeix una formació inicial a les aules a nivell d'ensenyament reglat (ESO, CFGM, CFGS i batxillerat)
- Les programacions oficials parlem de l'emprenedoria però no d'emprenedoria social.
- Les experiències existents a nivell escolar són de molt baix impacte en quant a quantitat i notorietat.
- Existeixen entitats i docents amb inquietuts similars per desenvolupar l'emprenedoria social.

Amb aquestes conclusions podem afirmar i refrendar la hipòtesi inicial.

“LA FORMACIÓ EN EMPRENEDORIA SOCIAL A LES AULES CATALANES
ÉS ESCASSA”

“LA PROGRAMACIÓ OFICIAL DOCENT ÉS POC CONCRETA EN
EMPRENEDORIA SOCIAL”

Veiem que hi ha una nínxol de mercat on podem introduir el projecte PEES on es potenciarà encara més la figura de l'emprenedoria i de l'emprenedor, afegint el matís de social. Podrem posar la llavor en ensenyaments reglats del tema social i potenciar aquests valors entre els joves que després podran optar als premis que ja existeixen.

Aquest projecte aconseguirà suplir les mancances obtingudes a partir de l'evidència, com per exemple:

- Donar a conèixer una altra forma d'emprenedoria entre el professorat no recollida en els currículums oficials on no es fa cap menció i es deixa en mans de la sensibilitat de cada docent la seva transmissió.
- Donar a conèixer una altra forma d'emprenedoria entre l'alumnat molt més sensible amb l'entorn i esperit crític.
- Us del treball intercentres, com a mesura d'integració i de motivació.
- Us de les tecnologies per a la comunicació entre grups i per a gestió del projecte.

Valoració i agraïments

La feina realitzada pot ser un punt de partida per veure que l'emprenedoria social té molt de camp per recórrer i que qualsevol aposta que es faci de forma planificada pot tenir acceptació.

Vull agrair a totes les persones que han estat al meu costat i m'ha ajudat en la recerca d'informació. Al Nil Salarich de l'ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central per obrir-me les portes de l'organització, al Carlos Guillén Burguillos de l'Escola Pia Santa Anna de Mataró per explicar-me les seves experiències en el camp, al grup de professors d'economia de la Catalunya Central per assistir a les reunions aportant noves idees i a la tutora del projecte Màrian Buil pel seu recolzament i consells.

4 REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Llibres

Peñalver Alonso, Pablo. *Lean startup en educació*. ISBN: 978-84-617-8824-8

Gualarte, Carlos(director GEM Catalunya); Capelleras, Joan Lluís; Fíguls, Marc; Genescà, Enric i Obis, Teresa, (2016). *Informe GEM2016, INFORME EXECUTIU CATALUNYA 2016, Global Entrepreneurship Monitor*. ISBN: 978-84-92940-27-1

- Fonts electròniques

Generalitat de Catalunya. *Programa marc de l'emprenedoria social a Catalunya*. Disponible a: <http://www.emprenedoriasocial.cat/> . [Consulta 29 de setembre de 2017].

Generalitat de Catalunya. *Programa marc de l'emprenedoria social a Catalunya*. Disponible a:
<http://www.emprenedoriasocial.cat/recull//index.php/recursos//llistar/assessorament/635> . [Consulta 29 de setembre de 2017]

Generalitat de Catalunya. *El currículum de l'Educació Secundària Obligatòria. Curs 2017-2018*. . Disponible a:
<http://xtec.gencat.cat/web/.content/curriculum/eso/curriculum2015/documents/ANNEX-6-Ambit-social.pdf> . [Consulta 29 de setembre de 2017].

Generalitat de Catalunya. *El currículum de Formació Professional LOE, Informàtica Curs 2017-2018*. . Disponible a:
http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0087/d5856770-ea2c-4b02-a8f6-ab9a35d446e9/DOGC_T_sistemes_microinformatics_xarxes.pdf . [Consulta 29 de setembre de 2017].

Generalitat de Catalunya. *Programa marc de l'emprenedoria social a Catalunya*. Disponible a:
<http://www.emprenedoriasocial.cat/recull//index.php/recursos//llistar/assessorament/> . [Consulta 29 de setembre de 2017].

Fundación Ashoka. *Definición del proyecto*. Disponible a:
<http://spain.ashoka.org/sobreashoka/> . [Consulta 29 de setembre de 2017].

<http://spain.ashoka.org/educacion-changemaker/escuelas-changemaker/escuelas-changemaker-ashoka/> . [Consulta 29 de setembre de 2017].

JES. Disponible a: <http://www.valnaloneduca.com/jes/cont/presentacion> . [Consulta 29 de setembre de 2017].

Valnalon Educa. *Informe datos de participación curso 2016-17*. Disponible a: <http://www.valnaloneduca.com/jes/2016/participacion> . [Consulta 29 de setembre de 2017].

Projecte Escola Pia Mataró. *definició projecte*. Disponible a: <http://mataro.escolapia.cat/2016/01/una-iniciativa-per-fomentar.html> . [Consulta 25 d'Octubre de 2017]

Projecte Escola Pla Santa Anna de Mataró. *publicitat projecte*. Disponible a: <http://mataro.escolapia.cat/2016/01/una-iniciativa-per-fomentar.html> . [Consulta 25 d'Octubre de 2017]

Projecte Cooperatives d'Alumnes. *definició projecte*. Disponible a: <http://www.cooperativesalumnes.cat/> . [Consulta 25 d'Octubre de 2017]

Economia Social. Ateneu Cooperatiu Catalunya Central. *6 eixos de treball*. Disponible a: <http://www.coopcatcentral.cat/el-nostre-ateneu/eixos-daccio/> . [Consulta 29 de setembre de 2017].

Empaty Map. *Vídeo Tutorial*. Disponible a: <https://www.youtube.com/watch?v=UwaCuSIDs9A>. [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

The Value Proposition Canvas. *web del creador*. Disponible a: <https://strategyzer.com/canvas/value-proposition-canvas> . [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

Guy Kawasaki. *Lo importante es el prototipo, no el plan de negocio*. Disponible a: <http://www.iese.edu/es/conoce-iese/prensa-noticias/noticias/2014/noviembre/lo-importante-es-el-prototipo-no-el-plan-de-negocio/> [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

Innokavi. *Mapa de Experiencia del Cliente o Customer Journey Map*. Disponible a:

<http://innokabi.com/claves-para-emocionar-a-tu-cliente-customer-journey-map/>
[Consulta 25 d'Octubre de 2017].

Innokavi. *Storytelling. Cómo escribir Contenidos que enganchen*. Disponible a:

<http://innokabi.com/storytelling-como-escribir-posts-que-enganchen/> [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

Innokavi. *Storytelling. Crea una página web efectiva. La importancia de la Landing Page*. Disponible a:

<http://innokabi.com/crea-una-pagina-web-efectiva-la-importancia-de-la-landing-page/> [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

Prezi. *Pàgina web. Presentació*. Disponible a: <https://prezi.com/> [Consulta 25 d'Octubre de 2017].<https://prezi.com/>

Educaixa. *Elevator pitch. Tienes 20 segundos*. Disponible a:

https://www.youtube.com/watch?v=2b3xG_YjgvI [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

PechaKucha. *The art of concise presentations*. Disponible a:

<http://www.pechakucha.org/> [Consulta 25 d'Octubre de 2017].

ANNEXOS

- Presentació en l'Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central davant dels centres interessats en una nova forma de mostrar l'emprenedoria a les aules.
  - PEES Projecte Educatiu Emprenedoria Social a l'Ateneu Cooperatiu Catalunya Central. *Presentació power de la ponència.* Disponible a: annex . [Consulta 3 de juliol de 2017].
- Treball pràctic de camp sobre la creació de la proposta de valor del projecte PEES utilitzant Empaty Map i The Value Proposition Canvas.